Дата: 22.10.2024р. Урок: Музичне мистецтво Клас: 5-Б

Тема. Голос — музичний інструмент, дарований природою.

Мета: виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Хід уроку

Перегляд відеоуроку за посиланням https://youtu.be/EEmrwd-taMc.

- 1. Організаційний момент. Музичне вітання https://youtu.be/onsKAJJmXT0.
- 2. Актуалізація опорних знань.
- Що тебе найбільше зацікавило чи здивувало в новій інформації про музичне і танцювальне мистецтво народів Сходу?
- Що таке пентатоніка? Чи відповідає вона характерним східним мелодіям?
  - 3. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку.
  - 4. Вивчення нового матеріалу.

Почуття і переживання людина може виявляти через спів. Музика, яка виконується голосом, називається вокальною. Вокальні твори зазвичай пишуть на віршовані тексти, але їх можна виконувати і без слів. Такий спів називають вокалізом.

Послухайте два музичні твори і спробуйте визначити де пісня виконується зі словами, а де вокаліз.

Прослухайте: Станіслав Людкевич. Сумна пісня (вокаліз у виконанні — Ольги Басистюк).

Прослухайте: Едуардоді Капуа. О sole mio (у виконанні Лучано Паваротті).

Обговоріть.

Порівняй жіночий і чоловічий голоси. Схарактеризуй мелодії прослуханих творів. Поміркуй, чи потрібні слова, щоб передати глибину людських емоцій і переживань.

Слово вчителя

За висотою звучання співочі голоси поділяють на високі, середні та низькі. Серед чоловічих — це тенор, баритон і бас. Серед жіночих — сопрано, мецо-сопрано і контральто. Дитячі голоси поділяють на альт та лискант.

Розгляньте схему і пригадайте, на які типи поділяють співацькі голоси за висотою.

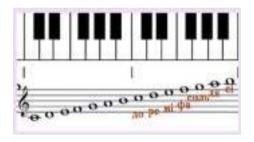

До портретної галереї

Соломія Крушельницька (1872-1952) — українська співачка (сопрано) і педагог народилася у селі Білявинці на Тернопільщині. З юних років почала співати у хорі, виступала в аматорських театрах. Закінчила Львівську консерваторію (1893) по класу співу і фортепіано з медаллю і відзнакою. Дебютувала на оперній сцені у Львові. Після стажування в Італії стала примадонною знаменитого Міланського театру «Ла Скала». Гастролювала з тріумфом країнами Європи, Південної Америки й Африки. За життя була визнана однією з найвидатніших оперних співачок світу. Її називали «незабутньою Аїдою» та «найчарівнішою Чіо-Чіо-сан», адже в цих складних партіях із оперних шедеврів Дж. Верді й Дж. Пуччіні вона створила неповторні образи, виявила акторське обдарування і неперевершену вокальну майстерність. В останні роки життя була професоркою Львівської консерваторії.

Музична грамота

Увесь музичний діапазон поділяється на октави.

Октавою (від лат. octo — «вісім») називають ділянку звукоряду, до якої входять всі сім відомих тобі ступенів: до, ре, мі, фа, соль, ля, сі (але від ДО до наступного ДО рахується вісім ступенів).

Ноти першої октави ти вивчав/вивчала у початкових класах, тому добре знаєш, де вони записуються на нотоносці. А тепер ознайомся, де записуються сім нот другої октави.

Вітас. «Опера № 2» (у виконанні Дімаша Кудайбергена) https://www.youtube.com/watch?v=ArBkqQh2pIg.

Ендрю Ллойд Веббер. Арія Грізабели «Метогу» («Пам'ять») із мюзиклу «Кішки» https://www.youtube.com/watch?v=2h9xnhk0VEA.

Чи здивував тебе голос казахського співака Дімаша, що охоплює низький, середній і високий регістри? Схарактеризуй прослухану арію з мюзиклу й опиши емоції, які вона викликала.

Як і в образотворчому мистецтві, музичний твір має мелодійний і ритмічний малюнок. Мелодія, ніби лінія у малюнку, буває різною: хвилястою, ламаною, навіть орнаментально прикрашеною. Згадайте свою улюблену пісню та намалюйте її мелодію.

Фізкультхвилинка https://youtu.be/J_m9nebQ7ik. Вокально-хорова робота.

Розспівування. Поспівка. https://youtu.be/MksnqLiqAPc . Виконання пісні «Червона калина» https://youtu.be/uf_pDG31uPk.

- 5. Закріплення вивченого. Підсумок.
- Чим відрізняються словесна і музична інтонації?
- Поясни значення слів вокаліз, діапазон.
- Розкажи, які ти знаєш співочі голоси. Як вони розрізняються за висотою?
- **6.** Домашн€ завдання. Вивчити пісню «Червона калина» Н.Май та намалювати малюнок до пісні. Надішли свою роботу на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя <u>ndubacinskaa1@gmail.com</u>. Бажаю успіхів!

Рефлексія